

Prenumerata miejscowa:
 Na rok 12 rs.
 6 miesięcy 7 50 k.
 3 miesiące 4 25 k.
 1 miesiąc 1 75 k.
 Adres: w Warszawie, w drukarni „Dziennik Warszawski”

Prenumerata zamiejscowa:
 z odliczonym pocztą:
 Na rok 15 rs.
 6 miesięcy 9 50 k.
 3 miesiące 5 25 k.
 1 miesiąc 1 75 k.

DZIENNIK WARSZAWSKI

Prenumerata przyjmuje się: w Warszawie, w głównym kantorze Redakcji przy ulicy Miodowej Nr. 487 i w innych jej kantorach miejskich: — w St. Petersburgu, w księgarni A. T. Bazunowa na Newskim Prospektie w domu Olehinowej; w Moskwie, w księgarni J. S. Solowiwa.

ROK JEDNASTY.
 Za ogłoszenia pobiera się: za jeden raz sześć kopiejek od wiersza druku lub jego miej. — za dwa razy, dziewięć kopiejek, za trzy razy, dwanaście kopiejek i t. d. — Oddzielne numery sprzedają się po 5 kopiejek.

WYCHODZI CODZIENNIE, PRÓCZ DNI NIEDZIELNYCH I ŚWIĄTECZNYCH.

Kalendarz prawosławny.

W wtorek, 9 (21) kwietnia, — św. Ewpsichia.
 W środę, 10 (22) kwietnia, — św. Terentia i Maks. mucz.
 W czwartek, 11 (23) kwietnia, — św. Antyp i Joan. mucz.
 Święta wst. o godz. 4 min. 55; zach. o godz. 7 min. 4.

Spostrzeżenia meteorologiczne

Dostarczono przez obserwator warszawski.
 Dnia 7 (19) Kwiecia 1874 roku.

Clonienie powietrza w 6 godzinach o 0°	Temper. powietrza w 6 godzinach o 0°	Kierunek wiatru.
7.7	7.44.8	2.7
6.2	7.46.0	3.1
4.8	7.49.9	4.8

Kalendarz rzymsko-katolicki.

W wtorek, 9 (21) kwietnia, — św. Anselma bisk.
 W środę, 10 (22) kwietnia, — św. Solera i Kaja mucz.
 W czwartek, 11 (23) kwietnia, — św. Wojciecha bisk.

Wysokość wody na Wiśle stóp 6 cali 8.

DZIAŁ URZĘDOWY.

Najwyższe Dyplomy.

I. Do najprzewielebniejszego *Joanniusza, arcybiskupa niżonowogrodzkiego i czarnobylskiego.*
 Świata pasterska działalność wasza bezustannie starania o środki dla przeświadczenia i powrócenia na łono Kościoła św. zbłąkanych jego dzieci i ojcowska troskliwość o otwarcie sposobów udzielania przytulki i wychowania osterociałych dzieci duchowieństwa, które zjednały wdzięczność was wspaniałe w djeceji Saratowskiej, nadają wam prawo do szczególnej Monarszej względności, na znak której Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża.

II. Do najprzewielebniejszego *Herasma, biskupa samarskiego i staropolskiego.*
 W Monarszej względności na wzorowo-gorliwą pasterską służbę waszą, nacechowaną ojcowską gorliwością o pożytek i potrzeby powierzony wam djeceji i dobra organizację miejscowych zakładów duchowno-naukowych, uznaliśmy za słuszną zaliczyć was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

III. Do najprzewielebniejszego *Mitrofa, biskupa orenburskiego i uralskiego.*
 Uznawszy wzorowo-gorliwą pasterską służbę waszą, połączoną z stałą troskliwością o dobre urządzenie powierzony wam djeceji, za godną względności Monarszej, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

IV. Do najprzewielebniejszego *Sofjusza, biskupa turkiestanskiego i tatarskiego.*
 Przez niezrównaną działalność pasterską i gorliwą troskliwość o organizację powierzony wam djeceji pośród różnoplemiennej ludności, usprawiedliwiłście Nasze zaufanie przy mianowaniu was na te nowo-ustanowione katedry. W uwzględnieniu takich prac waszych i poprzedniej dla tej pożytecznej służby Kościołowi na Wschodzie, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

V. Do najprzewielebniejszego *Tichona, biskupa saratowskiego i carjńskiego.*
 Dla okazania Monarszej względności na gorliwą służbę waszą, ożywianą miłością chrześcijańską i troskliwością pasterską o zbudowanie djeceji, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

VI. Do najprzewielebniejszego *Hermana, biskupa kaukazkiego i jekaterinodarskiego.*
 Wzorowo-gorliwą działalnością pasterską i pilną troskliwością o dobrą organizację powierzony wam djeceji usprawiedliwiłście Nasze zaufanie przy mianowaniu was na Kaukazką katedrę biskupa. W uwzględnieniu tego, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

VII. Do najprzewielebniejszego *Antoniego, biskupa jemiejskiego i krasnojarskiego.*
 Dla okazania Monarszego zadowolenia z waszej gorliwej służby Kościołowi i niezrównanych prac pasterskich, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

VIII. Do najprzewielebniejszego *Nikonor, biskupa aksajskiego, sufragana djeceji donskiej.*
 Dla okazania Monarszego uwzględnienia wzorowo-gorliwych prac waszych na korzyść Kościoła i oświaty duchownej, oraz pilnego wykonywania włożonych na was obowiązków, według poświadczenia o tem arcybiskupa donskiego, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

VIII. Do najprzewielebniejszego *Herasma, biskupa samarskiego i staropolskiego.*
 W uwzględnieniu poświadczenia arcybiskupa kołomyjskiego, o wzorowo-gorliwej służbie waszej i pilnych pracach jemu w pomoc, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

IX. Do najprzewielebniejszego *Nikonor, biskupa aksajskiego, sufragana djeceji donskiej.*
 Dla okazania Monarszego uwzględnienia wzorowo-gorliwych prac waszych na korzyść Kościoła i oświaty duchownej, oraz pilnego wykonywania włożonych na was obowiązków, według poświadczenia o tem arcybiskupa donskiego, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

X. Do najprzewielebniejszego *Herasma, biskupa samarskiego i staropolskiego.*
 W uwzględnieniu poświadczenia arcybiskupa kołomyjskiego, o wzorowo-gorliwej służbie waszej i pilnych pracach jemu w pomoc, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

XI. Do najprzewielebniejszego *Herasma, biskupa samarskiego i staropolskiego.*
 W uwzględnieniu poświadczenia arcybiskupa kołomyjskiego, o wzorowo-gorliwej służbie waszej i pilnych pracach jemu w pomoc, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

XII. Do najprzewielebniejszego *Herasma, biskupa samarskiego i staropolskiego.*
 W uwzględnieniu poświadczenia arcybiskupa kołomyjskiego, o wzorowo-gorliwej służbie waszej i pilnych pracach jemu w pomoc, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

XIII. Do najprzewielebniejszego *Herasma, biskupa samarskiego i staropolskiego.*
 W uwzględnieniu poświadczenia arcybiskupa kołomyjskiego, o wzorowo-gorliwej służbie waszej i pilnych pracach jemu w pomoc, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

XIV. Do najprzewielebniejszego *Herasma, biskupa samarskiego i staropolskiego.*
 W uwzględnieniu poświadczenia arcybiskupa kołomyjskiego, o wzorowo-gorliwej służbie waszej i pilnych pracach jemu w pomoc, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

XV. Do najprzewielebniejszego *Herasma, biskupa samarskiego i staropolskiego.*
 W uwzględnieniu poświadczenia arcybiskupa kołomyjskiego, o wzorowo-gorliwej służbie waszej i pilnych pracach jemu w pomoc, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

XVI. Do najprzewielebniejszego *Herasma, biskupa samarskiego i staropolskiego.*
 W uwzględnieniu poświadczenia arcybiskupa kołomyjskiego, o wzorowo-gorliwej służbie waszej i pilnych pracach jemu w pomoc, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

XVII. Do najprzewielebniejszego *Herasma, biskupa samarskiego i staropolskiego.*
 W uwzględnieniu poświadczenia arcybiskupa kołomyjskiego, o wzorowo-gorliwej służbie waszej i pilnych pracach jemu w pomoc, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

XVIII. Do najprzewielebniejszego *Herasma, biskupa samarskiego i staropolskiego.*
 W uwzględnieniu poświadczenia arcybiskupa kołomyjskiego, o wzorowo-gorliwej służbie waszej i pilnych pracach jemu w pomoc, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

XIX. Do najprzewielebniejszego *Herasma, biskupa samarskiego i staropolskiego.*
 W uwzględnieniu poświadczenia arcybiskupa kołomyjskiego, o wzorowo-gorliwej służbie waszej i pilnych pracach jemu w pomoc, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

XX. Do najprzewielebniejszego *Herasma, biskupa samarskiego i staropolskiego.*
 W uwzględnieniu poświadczenia arcybiskupa kołomyjskiego, o wzorowo-gorliwej służbie waszej i pilnych pracach jemu w pomoc, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

XXI. Do najprzewielebniejszego *Herasma, biskupa samarskiego i staropolskiego.*
 W uwzględnieniu poświadczenia arcybiskupa kołomyjskiego, o wzorowo-gorliwej służbie waszej i pilnych pracach jemu w pomoc, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

XXII. Do najprzewielebniejszego *Herasma, biskupa samarskiego i staropolskiego.*
 W uwzględnieniu poświadczenia arcybiskupa kołomyjskiego, o wzorowo-gorliwej służbie waszej i pilnych pracach jemu w pomoc, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

XXIII. Do najprzewielebniejszego *Herasma, biskupa samarskiego i staropolskiego.*
 W uwzględnieniu poświadczenia arcybiskupa kołomyjskiego, o wzorowo-gorliwej służbie waszej i pilnych pracach jemu w pomoc, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

XXIV. Do najprzewielebniejszego *Herasma, biskupa samarskiego i staropolskiego.*
 W uwzględnieniu poświadczenia arcybiskupa kołomyjskiego, o wzorowo-gorliwej służbie waszej i pilnych pracach jemu w pomoc, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

XXV. Do najprzewielebniejszego *Herasma, biskupa samarskiego i staropolskiego.*
 W uwzględnieniu poświadczenia arcybiskupa kołomyjskiego, o wzorowo-gorliwej służbie waszej i pilnych pracach jemu w pomoc, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

XXVI. Do najprzewielebniejszego *Herasma, biskupa samarskiego i staropolskiego.*
 W uwzględnieniu poświadczenia arcybiskupa kołomyjskiego, o wzorowo-gorliwej służbie waszej i pilnych pracach jemu w pomoc, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

XXVII. Do najprzewielebniejszego *Herasma, biskupa samarskiego i staropolskiego.*
 W uwzględnieniu poświadczenia arcybiskupa kołomyjskiego, o wzorowo-gorliwej służbie waszej i pilnych pracach jemu w pomoc, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

XXVIII. Do najprzewielebniejszego *Herasma, biskupa samarskiego i staropolskiego.*
 W uwzględnieniu poświadczenia arcybiskupa kołomyjskiego, o wzorowo-gorliwej służbie waszej i pilnych pracach jemu w pomoc, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

XXIX. Do najprzewielebniejszego *Herasma, biskupa samarskiego i staropolskiego.*
 W uwzględnieniu poświadczenia arcybiskupa kołomyjskiego, o wzorowo-gorliwej służbie waszej i pilnych pracach jemu w pomoc, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

XXX. Do najprzewielebniejszego *Herasma, biskupa samarskiego i staropolskiego.*
 W uwzględnieniu poświadczenia arcybiskupa kołomyjskiego, o wzorowo-gorliwej służbie waszej i pilnych pracach jemu w pomoc, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

XXXI. Do najprzewielebniejszego *Herasma, biskupa samarskiego i staropolskiego.*
 W uwzględnieniu poświadczenia arcybiskupa kołomyjskiego, o wzorowo-gorliwej służbie waszej i pilnych pracach jemu w pomoc, Najmilsiościwiej zaliczamy was do Cesarzkiego orderu Naszego świętego równego apostoła księcia Włodzimierza drugiej klasy wielkiego krzyża, oznaki którego, zaliczając przy niniejszem, rozkazujemy przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

DZIAŁ WEWNĘTRZNY.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

W 4 sądach kryminalnych Królestwa Polskiego w 1872 roku było do załatwienia 148,456 czynności, a mianowicie: spraw—19,604 i ekonomicznych czynności—128,852; z nich załatwiono—133,629, mianowicie: spraw—15,599, czynności ekonomicznych—123,030; pozostało do załatwienia—9,827, a mianowicie: spraw—

WIADOMOŚCI MIEJSCOWE.

W ciągnięciu 3-ej Klasy 122-iej Loterii Klasycznej, odbytem 3 (15) i 5 (17) bieżącego miesiąca, znaczniejsze kwoty wygrane przypadły na następujące numery: na Nr. 5,770, rs. 10,000, na Nr. 267, rs. 5,000, na Nr. 6,295 rs. 4,000, na Nr. 2,404 rs. 3,000, Nr. 17,168 2,000, N-ra: 10,110 i 18,719 po rs. 1,200; zaś na N-ra: 4,584, 17,543 i 22,664 po rs. 900. Ciąg-

nienie 4-ej klasy 122-ej Loteryj Klasykowej, odbędzie się w dniach 3 (15) i 4 (16) maja roku bież.

Warszawska Gazeta Policyjna zamieszcza następujące wypadki miejskie:

— W dniu 2 (14) kwietnia r. b., dostawionym był do cyrkuła Zamkowego młody człowiek, mianujący się być Józefem Grzeszczyńskim, którego w domu pod N. 393b, przytrzymano na krzyżach płaszcza liberyjnego, podobnego niedźwiedziami wartości 200 rs.; człowiek ten poznany został w cyrkułe, że jest Franciszkiem Kalinowskim, zbłądził w d. 18 (30) lipca 1873 r. razem z arestantem Janem Kolodziejem, z gmachu Warszawskiego Sądu Kryminalnego i odesłany po wyłączeniu w Warszawie do twierdzy Nowogeorgijskiej, z kąd w d. 16 (28) marca r. b. znowu zbiedz zdołał. W dniu 3 (15) kwietnia r. b., przy odprowadzaniu arestanta Kalinowskiego do aresztu policyjnego, tenże uderzył po twarzy dwóch konwojujących go strażników, a następnie usiłował zbiedz, lecz w skutku zrażonego krzyku przez sąsiadujących go strażników, został przytrzymanym przez Jana Jelonka, robotnika, któremu przytem nożem zrażił ranę w pachwinie. Jelonek odesłany do szpitala.

— W dniu 4 (16) kwietnia, w cyrkułe Jerolimskim, pułkownik Weintraube, Naczelnik wydziału Intendentury Okręgowej, Warszawskiego Okręgu Wojennego, przybywszy do swoich znajomych w domu pod N. 39 przy ulicy Królewskiej zamieszkałych, zmarł nagle.

Z INNYCH GUBERNIJ.

Dnia 21 marca, z powodu powrotu z Samary do Petersburga głównego pełnomocnika Towarzystwa pielęgnowania ranionych i chorych wojskowych, hrabiego W. P. Orłowa-Dawydowa, odbyło się nadzwyczajne zebranie ogólne członków tegoż Towarzystwa, na którym obecna była Jej Cesarska Wysokość Eugenia Maksymilianówna Księżna Oldenburska.

Zebrańtu odczytano zostało sprawozdanie głównego pełnomocnika Towarzystwa, hrabiego W. P. Orłowa-Dawydowa.

Ze sprawozdania tego okazuje się, że pełnomocnik główny Towarzystwa, hrabia W. P. Orłowa-Dawydow, bawił w gubernji samarskiej, cztery tygodnie, w ciągu których nadysłane były nieustannie wiadomości statystyczne o mieszkańcach cierpiących głód (styczeń-luty).

Ofiary prywatne i nadsyłanie pieniędzy z zarządu głównego nie ustawały również przez cały ten czas tak iż przywieziona przez hrabiego W. P. Orłowa-Dawydowa suma 131,000 rs. urosła do 26 lutego do 167,722 rs. 84 kop. Do chwili przyjazdu pełnomocnika głównego, zrobione było co następuje:

Samarski komitet dam, od jesieni 1873 roku do 29 stycznia 1874 roku, rozpocząwszy swą działalność z sumą 2,500 rs., otrzymał ofiary w ogólnej ilości 140,934 rs. 21 kop. Z tych pieniędzy zakupiono zboża i innych artykułów żywności za 142,070 rs. Zapewniło do 1-go lipca 1874 roku wyżywienie dla 28,193 mieszkańców powiatów samarskiego, nikolajewskiego i buzułuckiego. Spodki jakimi rozrządzał pełnomocnik główny daly możność rozszerzenia zakresu działalności samarskiego komitetu dam, przy czem przystąpiono przedewszystkiem do oznaczenia normy zapomóg stosownie do potrzeb niezbędnych każdego mieszkańca cierpiącego głód. Zasady główne tej normy zależały na tem, że robotnicy dorosli nie mają otrzymywać wcale zapomogi; wysokość zaś zapomogi oznaczono na 1 pud miesięcznie na każdego konsumenta, przy czem atoli ilość tę zmniejszono w stosunku do liczby sztuk bydła. Druga kwestja z zależała na usunięciu zakupów zboża w małych partjach i po cenach wyższych. Dnia 9 lutego nabyto hurtownie ilość zboża dostateczną dla zabezpieczenia żywności dla 31,000 mieszkańców, od 15 lutego do lipca, mianowicie 53,000 pudów żyta po cenach zimowych 74 kop. za pud i 60,000 pudów po cenach wiosennych 65 kop. za pud. Z nabytych nowych środków, uzyskano możność nabywania znowu hurtownie zboża dla rozdania go w ziemie eszcze po wsiach, w ilości 53,000 pudów żyta i maki żytniej po 75 kop. na odstawę zimową i po 65 kop. na odstawę wiosenną; odstawę zaś przykupiono 197,250 pudów żyta i maki żytniej.

(Środki pomienione, na je ustanowienie normy i zakupy hurtowne, daly samarskiemu komitetowi dam możność rozszerzenia jego działalności do 15 włości, w całkowitym ich składzie, w powiatach buzułuckim, nikolajewskim i samarskim. Ogólna zaś liczba mieszkańców otrzymujących od komitetu zapomogi wynosi obecnie 92,000 osób obojga płci.)

Dnia 12 lutego, pełnomocnik główny hrabia W. P. Orłowa-Dawydow przedsiębrał podróz w powiecie buzułuckim, dla przekonania się na miejscu o potrzebach mieszkańców i o skutkach dobroczynności samarskiego komitetu dam. Przekonał się on, że nie znać jeszcze było na ludzi wycofania, lecz że jego zasoby żywności były już widocznie wyczerpane i że wypiekano chleb z domieszka lebjody i zoledzi, z kąd pochodziło, że był on ciężki jak ołów, przez co spowodowywał niestrawność i palenie w gardle. Ludność cierpiąca głód użalała się na niedostateczność pomocy ze strony komitetu centralnego, który udzielał po pół puda maki na osobę miesięcznie; użalała się ona nadto na brak zarobków i paszy dla bydła, które było w wypadku niniejszym ciężarem zbytecznym. Na znacznej liczbie domów włościarskich strzechy były rozebrane dla wyżywienia bydła słomą zbutwiałą.

Rozdawanie zapomóg uskuteczniac było z początku wyłącznie trybem administracyjnym, za pośrednictwem zarządu włościowych, z powodu zaś braku na miejscu światłych właścicieli dóbr, rozdawictwu temu nie towarzyszyło poparcie moralne ani też okazywanie społeczenia dla nieszczęść bliźniego, z kąd pochodziło, że i sam charakter dobroczynności był nieraz suchy i

jakby z nakazu. Tę uwagę swoją pełnomocnik gły zakomunikował samarskiemu komitetowi dam w-siedzeniu z 17 lutego, poczem członkowie postali podzielić włości na rewiry, z których każdy mić zwiedzany przez jednego z członków komitetu. Obok poparcia moralnego dla ludu, za przykład podrozby odbytej w styczniu przez panię A. S. akowową do wsi Zujewki, miano na widoku mieć pomocy na miejscu przez rozdawanie zboża, uba i rozmaitych artykułów żywności, lecz nie piezy. Na tenże posiedzeniu wydano rozporządzenie do postania 20,000 porcji koreserwów, ofiarowanych przez Towarzystwo wyżywienia ludowego, dla rozdania-kowych przez damy w rewirach i dla pokazu po upływie postu, jak trzeba obchodzić się z tym duktem. Uznano nadto za pożyteczne wezwac ho-wienstwo miejscowe do spółdziałania. Nareszcie namio-sek pani S. A. Aksakowej, postanowiono kupa-dzieli za 6,000 rs. dla rozdania takowej robotom mającym rodziny i 1,000 pudów siemienia Inego dla rozwoju tej ważnej gałęzi gospodarstwa wiejszego, nie znanej włościom gubernji samarskiej, jed zaś i drugie miało być rozdawane na miejscu pozas zwiedzania przez członków wyznaczonych im rewirów.

Po zaspokojeniu wszystkich wydatków pomni-nych, pozostało w rozporządzeniu pełnomocniłgł-wnego, hrabiego W. P. Orłowa-Dawydowa, 19,2 rs. 75 kop., które oddane zostały do rozporządzeń samarskiego komitetu dam na zapomogi, które mo, być potrzebne później, nieszczęśliwemu bowiem poeni-u cierpiącej głód ludności gubernji samarskiej nie mo-żna zaradzić w zupełności za pomocą terażniejszych środków czasowych, lecz potrzebna będzie i narzy-szłość, przez pewien przeciąg czasu, baczną tskli-wość ze strony samarskiego komitetu dam, któr wy-przedził swemi rozporządzeniami ziemstwo samarkie.

Po odczytaniu tego sprawozdania, na wniosek reza-sa, zebranie ogólne postanowiło wynurzyć ja naj-szczerszą wdzięczność hrabiemu W. P. Orłowa-Da-wydowowi za dokładne wywiązanie się z powierzone-go mu zadania, spełnionego z poświęceniem i godnem nasładowania uczuciem ludzkości.

Na tenże posiedzeniu odczytano następujący adres samarskiego komitetu dam, złożony Jej Cesarskiej Mo-ści Najjaśniejszej Opiekunice:

„Najmilsiościwsza Monarchini! Samarski komitet dam zostającego pod Najdosto-jniejszą Waszą opieką Towarzystwa pielęgnowania ran-ionych i chorych wojskowych, dostąpił wysokiego szczęścia usłyszenia, za pośrednictwem głównego peł-nomocnika Towarzystwa, hrabiego Orłowa-Dawydowa, słowa pochwały ze strony Waszej Cesarskiej Mości dla jego działalności pod względem ulżenia głodowi, jaki dotknął nasz kraj. W łaskawych wyrazach, zakomunikowanych komitetowi przez hrabiego Orłowa-Dawydowa, Wasza Cesarska Mość raczyła się wskazać Towarzystwu i w czasie pokoju nową, płodną w owo-cie działalność i ten żywy związek, jaki zachodzić po-winien odtąd pomiędzy Towarzystwem a cierpiącymi od rozmaitych klęsk wiernymi poddanymi Waszej Ce-sarskiej Mości. Kochające serce Wasze upatruje w ul-żeniu tym klęskom zakład szczęścia. Najdostojniejszych Waszych Dzieci i łączy w jednym wspólnem, świętem uczuciu troskliwość macierzyńska o bliżkich Wam i o lud powierzony Wam przez Boga.

Samarskiemu komitetowi dam dostał się w udzia-łe wysoki zaszczyt być narzędziem błogich zamiarów Waszej Cesarskiej Mości. Wyrzyszy na zawsze w ser-cach swoich święte słowa Wasze, uszczęśliwieni i po-krzepieni Najmilsiościwszym Waszym udziałem, członkowie komitetu udają się do cierpiącej niedosta-tek ludności dla rozdania hojnych ofiar, które napły-wają zewsząd dla ulżenia jego niedostatkom; i razem z nieszczęśliwymi, którym przyniosą pomoc i pociechę, wzywają błogosławienstwo Boże na Was, Najmilsiości-wszą Monarchini, na Waszego Najjaśniejszego Małżon-ka i na Waszą Najdostojniejszą Rodzinę.

Waszej Cesarskiej Mości wiernie poddanki: (następują podpisy)

Podług wiadomości zamieszczonych w „Przewo-dniku do spraw prasowych“ wyszło z druku w Ro-sji, od 24 lutego do 2 marca, ogółem 47 dzieł. W ciągu lutego, cenzura zagraniczna przejrzała 162 dzieła niemieckie, z tych dziesięć zostało dozwolonych z me-dyfkacjami. W ciągu tegoż czasu przejrano 101 dzieł angielskich, z których 9 zostało dozwolonych z medyfkacjami, jedno zaś kłkiem wzbromione.

W gazecie „Sopromeniujaja Izwiesztia“ opowiedziana jest w następujący sposób cała historia słoniu, który wydosłał się ze swego zamknięcia: Wypadek ze słoniem z ogrodu zoologicznego w Moskwie narobił wie-łże wrzawy. Gazety podawały o tem wiadomości, które atoli grzeszyły niedokładnością. Ponieważ byłem przy słoniu, nieodstępnie prawie, od chwili, gdy zerwał się z łańcucha i brałem udział w przykuciu go na nowo, mogę przeto zakomunikować czytelnikom szcze-gół tego wypadku i zaznajomić ich ze słoniem, który spowodował tyle kłopotów. Kilka lat temu, prowadzono trzech słoń w Bucharę do Petersburga, w podarunku dla Najjaśniejszego Pana od emira bucharskiego. Po przyprowadze-niu ich do Moskwy, Jego Cesarska Mość podarował jednego z nich Towarzystwu aklimatyzacyjnemu, dwa zaś pozostałe, samiec i samica, po przybyciu do Pe-tersburga, podarowane zostały tamczemu ogrodu zoologicznemu. Samiec petersburski zdechł wkrótce, łagodna zaś i posłuszna samica, w niedzielę zapustną, wydosłała się z budy i poprzędana przez zandarmów przedchadzała się na ulicach Petersburga.

Samiec który pozostał w ogrodzie zoologicznym moskiewskim, zasługuje na uwagę z powodu piękności, siły i bardzo wielkiego wzrostu. Na nieszczęście do-bić należy, że jest on charakteru złośliwego i krna-brnego. Dozorcy którzy prowadzili go z Bucharą opowiadali, że w ich kraju rodzinnym zabił on kilku ludzi i pokaleczył wielu; w liczbie tych ostatnich było dwóch jego dozorców. W Orenburgu wysadził on drzwi w stajni, w której był umieszczony, i wyszedł na ulicę, gdzie przygniół dwóch przechodniów; lecz spotkawszy krowę, przestraszył się jej tak dalece, że wrócił na swoje miejsce.

W ogrodzie zoologicznym w Moskwie dano słonio-wi za dozorcę żołnierza dymisjonowanego, któremu słoń zaczął wkrótce okazywać posłuszeństwo; lecz pod-czas jednej z przechadzek po ogrodzie, rzucił się na niego niespodzianie i powalił go na ziemię. Uderze-niami łancy zmuszono słonia do cofnięcia się i wydo-byte z pod niego dozorcę. Lecz odtąd słoń zbutow-wał się i nie chciał wracać na swoje miejsce; deptał i łamał on wszystko, co napotkał. Gdy nareszcie słu-żba otoczyła go ze wszech stron i zapędziła do jego budy, znalazłem wśród stosu drzew obalonych, kilka takich, które miały około trzech ćwierci arsyzna obwo-du i które powyrzynał on z korzeniami.

Odtąd puszczano słonia na spacer nie inaczej, jak okutego i spletanego wielkimi łańcuchami. W nowej budzie, do której przeniesiono go na zimę, dozorca je-go omal że nie postradał życia: wydosłoby go z pod słonia z potrzebami żebkami i z złamaną ręką. Ode-słano go bez czucia do szpitala, jego zaś miejsce za-stąpiło dwóch innych dozorców, którzy pełnili te obo-wiazki jeden po drugim. Terażniejszy dozorca znajdu-je się przy słoniu od roku już prawie, i słoń nie tyl-ko nie słucha go, lecz nawet rzuca się na niego za każdym razem, gdy ten zbliża się do niego.

Wśród tych warunków niekorzystnych, t. j. gdy słoń od roku przeszło niedozwalał nikomu zbliżyć się do siebie i nie dawał się nikomu powodować, w nocę na 11 stycznia odzrubowała się szruba u łańcucha, którym był on spletany; łańcuch zsunął się z nogi i przesunawszy się przez kółko przymocowane do pod-łogi, zawisł na jednej nodze na długość 1 1/2 arsyzna, przez co słoń odzyskał zupełną swobodę ruchów. Jak skoro spostrzeżono to, mianowicie o godzinie 5-ej z ra-ku, przystąpiono natychmiast do wyprowadzenia zwie-rząt znajdujących się w jednym z nich budynku. Lecz nie można było wyprowadzić ich z wewnątrz, albowiem słoń, skorzystawszy ze swobody, zbliżył się do przegródki i usiłował dostać się do przestraszonych zwierząt. Ro-zebrano przeto jedną ścianę i wyprowadzono je tamte-dy. Przerazenie zwierząt na widok zbliżającego się do nich słonia było tak wielkie, że jakkolwiek były one zawsze dzikie, pozwoliły tym razem wziąć siebie za rogi i wyprowadzić. Nosorożec nawet, który sam oba-żo stępy i kowadły z karamida, schował się za stłuciu w kącie i przysiadł na tylne nogi. Najtrudniej było dać sobie radę z małym słoniem afrykańskim (samica); u-parł się on i nie chciał wyjść; zdołano zaledwie wy-prowadzić go przemocą, lecz przez wrota. Gdy po wyprowadzeniu małego słonia zamknięto wrota, pozostały w wielkim budynku słoń, dwa koty i wielka sta-ra małpa. Z kotami słoń żył w przyjaźni, pozwalał im biegać koło swoich nóg, niekiedy przewracał je ostro-żnie trąbą, nie wyrzucając im najmilszej krzywdy. Stara małpa, która pozostała w klatce, złożyła dowody wielkiej odwagi: ile razy słoń zbliżał się do jej klatki, małpa rzucała się na niego z krzykiem przerażającym. Słoń obszedł się także z nią bardzo łaskawie. Nak-onie zdołano wyprowadzić i małpę.

Ogród został naturalnie zamknięty dla publiczności. Policja wezwała 200 żołnierzy z bronią nabita ostremi ładunkami. Słoń pozostawszy sam jeden w ogromnej szopie, zaczął oglądać takową. Powywracał on wszy-ście skrzynie, ławki i t. d.; następnie obejrzał i po-wychał wszystkie szpary, żłoby i nawet piece, poczem zaczął druzgotać wszystko, na co kolwiek natrafil: wszystkie prawie drogi, barjery i przegródki u żłobów zostały przez niego poobalane w ciągu kilku godzin. Z leżby kolumn drewnianych, podpierających belki, poobalał on wiele i podruzgotał. Ku wieczorowi, szo-pa zajmowana przez słonia przedstawiała taki obraz zniszczenia, jak gdyby po trzęsieniu ziemi.

Pierwszego dnia, przy pomocy żołnierzy, pozapsy-wano śniegiem okna i wrota. W samej szopie znajdo-wał się wielki zapas ulubionych przez słonia buraków i siana; do próżnego koka nalano mu wody. Do szopy mieszczącej w sobie słonia, było drugie wejście z po-koju dozorcę, przez wazkie drzwi. Pierwszego dnia nie tknął on tych drzwi, lecz następnie wywalił je, ponie-waż zas dawano mu przez te drzwi jeść i pić, przeto przez resztę dni stał on po większej części koło tych drzwi. Żywno go (wbraw temu co pisały gazety) tak obficie, że nie mógł on zjeść tego wszystkiego co mu dawano; jak skoro zaś dozorca opóźniał się z daniem mu buraków, chleba i wody, słoń uderzał kłami o drzwi, co spowodowało, że powylały z ścian wią-zania ukosne, następnie zaś zaczęły obalać się bale, z których zrobiona była ściana. Otwór stawał się co-raz szerszym, tak, iż słoń przesuwał już swą straszną głowę do pokoju dozorców.

Powzięta była z początku myśl odebrania słonio-wi choć połowy budynku, okopania miejsca przeznaczone-go dla niego i wciągnięcia go tam. W tym celu wy-cięto w wrotach nie wielki otwór na drzwi, przez któ-re mieli wchodzić ludzie przeznaczeni do kopania ro-wu. Dla zabezpieczenia robotników od napasli słonia, zaciągnięto w poprzek budynku dwie liny. Zaledwie zdołano pozakładać i umocować liny, gdy słoń zbliżył się do nich. Oparłszy się na nich głową, przyparł on je całym ciężarem swego ciała; liny ugięły się, lecz wytrzymały ten ciężar. Słoń ryknął, zaczął strzędać ze

złości uszami i odszedł. W kilka minut potem wrócił on do lin, stanął on nogą na dolnej linie i przygniół ją do ziemi, górą zaś linę podniósł trąbą i zarzucił so-bie na grzbiet. Następnie, przestępując z nogi na no-gę i przydepując dolną linę, przewyciężył on tę prze-szkodę z zadziwiającą zręcznością. Robotnicy byli zmu-szeni cofnąć się, pozostawiając wszystkie swoje narze-dzia. Zaledwie zdołano zamknąć drzwi wycięte we wro-tach, gdy słoń zbliżył się do wrot, uchwyił trąbą za zasuwę drewnianą, wyrwał jeden jej koniec wraz ze skoblem, złamał ją przez pół i przyparł wrota. Masa robotników pośpieszyła podierać wrota balami. Wśród powszechnych okrzyków zachęcających do wyteżania sił, jedni przymocowywali bale, inni ustawiali drągi i deski, inni nareszcie gromadzili śnieg. Pomimo zgodnych u-siłowań całej masy robotników, słoń parł powoli z przeciwną stronę na wrota, które podawały się już. Jeszcze chwila, i wysadziłby on je z zawias i zwałyby się one może na robotników; lecz słoń odszedł od wrot. Następnego dnia, z rozporządzenia rady, wezwano zno-wu wojsko uzbrojone.

Wtedy to p. Jewreinow (towarzysz prezesa) podjął się rozporządzeń w celu zabezpieczenia od słonia bu-dynku i robotników, jak również zapobieżenia zastrze-żeniu słonia. Z jego polecenia wykopano naokoło bu-dynku rów głęboki na dwa arsyzny: tylną ścianę przy-kryto śniegiem. Na prośbę p. Jewreinowa, p. von-Der-wiz przysłał Towarzystwu bezpłatnie relsy i ślusarza dla ułożenia takich. Za pomocą tych relsów wzmo-cniono ściany, drzwi i okna budynku. Następnie spoj-oną szrubą dwa relsy, w punkcie zaś ich połączenia położono jeden jeszcze rels i przymocowano go czte-remi ankrami. Z wielką trudnością podsunęta parę spojonych w ten sposób relsów i ustawiono je z obu stron słonia. Lecz te przeszkody nie na wiele się przy-dały: słoń zgiał pod kątem ostrym rels przyszrubowa-ny w środku i złamał rels przymocowany w końcu.

Powiedzieliśmy wyżej, że słoń nie lubił swego do-zorcę; znał on tylko dwie osoby i słuchał je: p. Lau-tera (pomocnika zawiadującego ogrodem) i mnie. Nasze oswojenie się ze słoniem dopomogło nam do okucia go. Od chwili przysunięcia relsa i otwarcia drzwi dorobio-nych, ja i p. Lauer przedpędaliśmy całe dnie przy tym relsie, nie pozwalając słoniovi zlamać takowy. Łągo-dnością, rzadko kiedy grożąc, ustrzeżliśmy rels i dali-smy przez to cieślom możność uporządkowania odebra-nej słoniovi części budynku. Jak skoro gotowe było miejsce przeznaczone dla słonia, przygnaliśmy go do relsu i znając jego słabą stronę, t. j. najmniejszą do drapania się, złapaliśmy go na tę stronę. Wzięliśmy długi drąg i zaczęliśmy z całym sił drapać nim słonia po grzbiecie. Podobało się to słoniovi tak dalece, że nachylił się on z rozkoszą i zapomniał o ostrożności. Tego nam właśnie potrzeba było: uchwyciliśmy za łań-cuch wiszący pod nim i zbliżyliśmy się do niego na czworakach niemal. P. Lauer przeciągnął koniec liny przez kółko odległe od nogi na arsyzna, mnie zaś powin-dło się przeciągnąć w takiż sam sposób łańcuch i przy-mocować go tam za pomocą szruby. Wykonaliśmy ten manewr tuż pod jego kłami i trąbą. Słoń ma bardzo zły zwyczaj, zależący na tem, że w razie najmniejszego po-drażnienia o zamiary nieprzyjacielskie, obala przeciwni-ka trąbą, na ziemię i przesywa go kłami, na który napiersa całym ciężarem swego ciała, poczem rzuca trą-pą pod nogi i tratuje go. Wszystkich tych wyryków dopuszczał się on często w naszej obecności, chwytł bowiem za łańcuch i druzgotał ja. W razie najmniej-szego braku przytomności umysłu, lub nawet w razie zabrzęczenia łańcucha; spotkać mogli nas takiz los.. Lecz wszystko skończyło się pomyślnie: lina i koniec grubego i długiego łańcucha były w naszych rękach i powinnowaliśmy sobie wzajemnie szczęśliwego zakoń-czenia tego niefortunnego wypadku. Dnia 12-go lute-go, ujęliśmy nareszcie słonia! Jak skoro robotnicy przymocowali liny i łańcuch i słoń uczuł, że nie może już ruszyć się z miejsca, uspokoił się on raptem: opu-szcila mu się trąba, poobwisła uszy i w małych jego oczkach smutek zastąpił miejsce złości. Stał on tak posmutniały przez pół godziny blisko, nieruchomie nie-mal, i nie jadł nic przez cały ten dzień. Następnego dnia był on już o tyle posłuszny, że udało się nam spleść mu powrozem pozostałe nogi. Pozostawiliśmy go tak na noc, lecz zaledwie wyszliśmy, gdy wnet lu-dzie pozostawieni do pilnowania go przybiegli z wiadomością, że słoń dokazuje znowu. Potargał on po-wrót na jednej nodze, pościagał powrozy z pozostałych nóg i zburzył cankiem piec, który znajdował się tuż koło niego. Trzy zesrubowane z sobą relsy zgiał on jakby pretek i począł wywijać nimi tak samo, jak dzieci wywijają sznurkiem skacząc przez takowy; od tego wywijania drżały ściany budynku, i z punktów, których rels dotykał, lataly drzazgi; końcem przeciw-ległym relsa wyłamał on otwór w suficie w pokoju dozorców. Następnego dnia zarzucano mu znowu na nogi pęty i zaczęto wiązać tylne nogi; trudno było uwijać się z ciężkimi łańcuchami. Pomimo, iż zda-wało się, że spletało mu mocno powrozami nogi, wsze-lakoż słoń miał jeszcze tyle siły, że powrozcy wyciąga-ły się i wierzgał on nogami. Gdy zakładano i przy-szrubowywano łańcuch na jednej nodze, drgał on tylko nieco, lecz jak skoro wzięto się do drugiej nogi, za-czął walić mocno ogonem, i to tak trafnie, że musiano zaniechać roboty. Trzymać go za ogon rękami brak-ło siły, zarzucano przeto na ogon powrót, który on wnet potargał. Nareszcie i na tę nogę założono łań-cuch i przyszrubowano takowy. Nie skończyło się ato-li na tem: ciężkie pęta przetarły mu nogi i musiano zastąpić je lżejszemi; lecz cała ta robota rozdziłała słonia do takiego stopnia, że tym razem zdołano z tru-dnością odszrubować poprzednie łańcuchy i pozakładać inne.

Słonia okutego, nie trudno już było postawić w je-

go miejscu; szedł on na komendę zwolna i spokojnie, pod naszą eskortą, na swoje dawne miejsce; tymczasem zaś, przez ostrożność, ściągano mu powrozy na przednich nogach i zwalniano je na tylnych.

Obecnie słoń trzymane jest na trzech łańcuchach i zachowuje się bardzo spokojnie. Za kilka dni, jak skoro zostaną postawione piece zburzone przez niego i przeprowadzone będą inne zwierzęta, budynek ten odtwarty zostanie dla publiczności. Wszystkie wróci do dawnego trybu, tylko my we dwóch, jak się zdaje, utraciliśmy na długo lub może nawet na zawsze żyłność słońca, którą sami jedni dotąd posiadaliśmy.

TELEGRAMY

DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

W i e d e n, 18 kwietnia. Komisja izby deputowanych, roztrząsającą kwestję landwery, oświadczyła się w zasadzie, 7 głosami przeciw 6, za zaprowadzeniem kadrow jazdy w landwerze.

Nuncjusz papieży Jacomini doręczył cesarzowi swe listy wierzytelne.

So morro stro, 18 kwietnia. Serrano i Topete mieli długą konferencję. Flota może rozpocząć na nowo działania w ujściu rzeki Nervion. Jenerałowie odbędą jutro naradę.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Posiedzenia rad jeneralnych otworzone od kilku dni we Francji, odznaczają się gorącą polemiką związaną w kwestjach dotyczących formy rządu. Już jedno starcie miało miejsce w radzie departamentu Marsylii (a to) w skutek mowy prezesa tego zgrupowania, dotyczącej polityki ogólnej a oświadczonej się głośno i jawnie za republikę; prefekt zaprotestował przeciw temu i oświadczył, że złoży odpowiedni raport rządowi. Ponieważ publiczność znajdującą się w trybunach, przyjęła udział w manifestacji, przeto wydano ją z sali i dalszy ciąg posiedzenia odbył się przy drzwiach zamkniętych. Prawdopodobnym jest, że sceny podobnego rodzaju odbędą się i w innych miejscach, bądź to z powodu rozpraw co do zaprowadzenia monarchji lub republiki, bądź też z powodu nowego prawa o merach. Godnem jest pożałowania, iż zgromadzenia departamentalne zajęte są w dziedzinie polityki, zamiast ograniczać się na rozprawach dotyczących interesów miejscowych, poddanych pod ich kontrolę; lecz winą za to spada na prawicę zgromadzenia narodowego, która, niejako upowazniła już z góry do podobnych nadużyć, powziąwszy przed trzema laty postanowienie nader elastyczne przy określaniu atrybucji rad jeneralnych w taki sposób, iż przy odrobnie dobrej woli, można wprowadzać na zebrania tych rad prawie wszystkie sprawy obchodzące interes publiczny.

Parlament niemiecki prowadzi dalej dyskusję i przeprowadza przyjęcie artykułów prawa wojkowego. Na posiedzeniu odbytem w dniu 15 kwietnia, już roztrząsano osmy paragraf tego prawa. Ponieważ pierwszy artykuł tego prawa, który wyroził spory pomiędzy rządem a większością parlamentu, już został przyjęty, przeto reszta tego prawa pójdzie już spiesznie, nie spotkawszy zapewne żadnych już poważniejszych trudności. Przeciwnie, projekt do prawa o internowaniu i o skazywaniu na wygnanie księży, jak również ten który odnosi się do systemu postępowania z prasą, wywołują rozprawy nader burzliwe. Wiadomo że stronnictwo liberalne narodowe przychylnie było pierwszemu z tych projektów i że w zamian za ustępstwa zrobione przez rząd w prawie wojkowym, żądano zmian jakie poprzednio zamierzano wprowadzić w rzeczonym projekcie. Czy nastąpiła w tym względzie jakaś zmiana w usposobieniu narodo-liberalistów lub czy też może obawiają się jakiegoś starcia z powodu prawa o prasie, odnośnie do którego panuje znaczna różnica pomiędzy większością parlamentu a rządem, dość że sprawiono to, iż w Berlinie obiegały już pogłoski o podaniu się do dymisji ks. Bismarcka. Wiąść ta została spiesznie zaprzeczona i w rzeczy samej nie było nic nieprawdopodobniejszego nad to, najajutrz po powodzeniu jakiego doznało prawo dotyczące armji. Zduje się jednak iż pogłoska będąca w mowie, opierała się, jeżeli nie na pewnych danych, to przynajmniej na przypuszczeniach mniej lub więcej ugruntowanych i godziło się wnioskować, iż takie przypuszczenia, mniej lub więcej uzasadnione, odnoszą się jednak do dwóch wspomnianych projektów do prawa a które parlament związkowy wkrótce już roztrząsać zacznie.

Oczekując posiłków, marszałek Serrano oświadczył, że straci raczej wszystkich swych żołnierzy co do ostatniego, a koniecznie oswojodzi Bilbao. Oświadczenie to wywarło w Hiszpanji silne wrażenie. W Madrycie ciągle oczekują wiadomości o wznowieniu ataków. Z Bajony otrzymano telegram z dnia 21 marca (2 kwietnia), donoszący, że junta karlistowska w Nawarze, która się usadowiła w Durango, otrzymała z głównej kwatery karlistowskiej wezwanie o bezzwłoczne nadeślanie posiłków. Telegram ten donosi, między innymi, że straty karlistów od początku działań wojennych wynoszą 4,000 ludzi i że karliści czują we wszystkim wielki brak.

Telegramy z gazet zagranicznych.

Gnieszno, 17 kwietnia. Kanonik i zastępujący sufragana Wojciechowski, aresztowany został dziś z rana i odprowadzony zostanie do Bydgoszczy dla odsiedzenia jednoroocznej kary więziennej.

Gnieszno, 17 kwietnia. Na prośbę kanonika i za-

stępującego sufragana Wojciechowskiego, i za zezwoleniem rządu, odwiedzenie go do więzienia śledczego w Bydgoszczy odroczono zostało do przyszłego poniedziałku.

Wiedeń, 17 kwietnia. Cesarz przyjmował dziś na osobnej audjencji dotychczasowego nuncjusza papieskiego, Falcinello, który wręczył mu listy, odwołujące go z tego stanowiska.

Madryt, 16 kwietnia. Admirał Topete wyjechał dziś z powrotem do Santander. W ministerstwie przyszło znówu do zupełnego porozumienia się.

Madryt, 16 kwietnia. Urzędowa Gazeta donosi o potyczce z karlistami w pobliżu Freadubena, przytem karliści stracili 53 ludzi zabitych i 22 ranionych, pomiędzy tymi ostatnimi, trzech dowódców. Inne oddziały przekroczyły granicę portugalską i zostały tam internowane. Tenże dziennik donosi jeszcze, iż obecnie zajmują się spiesznie formacją 4-go korpusu dla wzmożenia armji północnej.

St. Jan de Luz, 17 kwietnia. Według otrzymanej z Santander wiadomości, korespondent dziennika Times'a, zabrany został przez karlistów, którzy grozili mu śmiercią. Konsul francuzki z Algorta wymógł wypuszczenie go na wolność.

Barcelona, 15 kwietnia. Podług otrzymanych tu wiadomości, oddział karlistowski pod dowództwem proboszcza Prades pobity został przez wojska rządowe.

Konstantynopol, 16 kwietnia. Patriarsze katolików ormian, Kupelianowi, wręczone zostały dekreta wezwa dla sześciu palatów, o które prosił. Palacii ci wysłani zostaną do prowincji dla doprowadzenia do uznania tam władzy jego.

Londyn, 17 kwietnia. W odezwie królowej do izby wyższej, zaproponowane jest uchwalenie dotacji w sumie 25,000 funt. szt. dla jenerala Garnet Wolseleya, w nagrodę za zasługi, położone w wojnie przeciwko aszantom.

Londyn, 17 kwietnia. Na dzisiejszym posiedzeniu izby wyższej, uchwaloną została dotacja w sumie 25,000 funt. szt. dla jenerala Wolseleya za zasługi położone w kampanji przeciw aszantom.

Nowy Jork, 16 kwietnia. Podług wiadomości otrzymanych z Arkansas, gubernator należący do stronnictwa republikańskiego, który usunięty został z swego stanowiska przez Brookesa, swego spółzawoznika należącego do stronnictwa demokratycznego, ogłosił stan obłączenia i obsaczył siedliako rządu. Prezydent Grant odmówił pośrednictwa ze strony rządu unji amerykańskiej.

W pałacu cesarskim wiedeńskim, odbywała się 21 marca, w wielkiej czwartek, ustanowiona podług starodawnego obycaju ceremonia obmywania nóg przez cesarza i cesarzową najstarszym mieszkańcom miasta. Po mszy wprowadzono kilku starców i kilka starych kobiet, z których jedna miała 107 lat; najmlodszy ze starców liczył 85 lat. Cesarz i Cesarzowa zajęli swe miejsca przy nakrytych stołach, za którymi posadzono starców, i łaskawie rozmawiali z najstarszymi z nich. Jedną starszka ucałowała pośn sukni cesarza, dziękując za wysoki zaszczyt i radość, jakie ją spotkały na stare lata. Cesarz, cesarzowa, arcyksiężka i arcyksiężne sami podawali starcom półmiski, przyjmując takowe z rąk pażów. Po skończeniu uczyły damy dworskie sprzątnęły stół, i oddawszy pokłon staruszkom, rozłożyły ich, gdy tymczasem księżka rozzuwała starców. Kpelał nad tymczasem mówić modlitwę, w ciągu której odbyło się obmycie. Najdostojniejsza para, przy pomocy wielkiego marszałka, skrapiała wodą i wycierała rękami nogi starców. Po skończeniu obrzędu, każdy z nich otrzymał woreczek z 30 srebrnymi monetami, poczem powozy dworskie rozwiozły ich do domów.

Wilhelm Kaulbach. Podług otrzymanego telegramu, Wilhelm v. Kaulbach, znany dyrektor akademji sztuki pięknych, rysownik „Reinecke-Fuchs“ i bitwy Hunnów, malarz wieku reformacji, zmarł w Monachium na cholera. Kaulbach urodził się, jak wiadomo, w Arolsen, małej stolicy drobnego księstwa Waldeck, 15 października 1805 r.; otrzymał pierwotne, ale nader skromne wychowanie artystyczne od swego ojca, złotnika żyjącego w dość biednych stosunkach, i probującego niekiedy miedziorytnictwa i malowania portretów. W siedmiastym roku życia Kaulbach przybył do akademji Düseldorfskiej, gdzie wkrótce oznaczył się przez wytrwałą pilność i wyższy talent. Kiedy Cornelius otrzymał od króla Ludwika Bawarskiego, zamówienia wielkich monumentalnych zadań, które stanowiły epokę dla sztuki niemieckiej, Kaulbach przeniósł się z kilku przyjaciółmi do Monachium, gdzie w 1829 roku, jako pomocnik znakomitego mistrza, znalazł zajęcie i rozliczne zachęty. Pierwsze dzieło, które Kaulbacha zrobiło sławnym i zjednało mu szybko wybitne stanowisko pomiędzy pierwszymi malarzami, była bitwa Hunnów. Dalej nastąpiły: „Dom obłąkanych“ oraz obie ilustracje do Schillersa, „Zbrodniarz skutkiem utraconego honoru“, trzy obrazy rodzajowe, które zawsze żalować każą, że Kaulbach dał się przez szkołę Monachijską, w trzydziestym roku, popchnąć do metody malarstwa historycznego, które jakkolwiek zdolnie przeto niego rozwijać było, nigdy jednak nie zostało wolnem od manjery „nowoakademickiej“. Wkrótce potem nastąpił „Reinecke Fuchs“, jedna z najudatniejszych satyr, jakie kiedykolwiek były rysowane. Po usunięciu się Corneliusa z Monachium, Kaulbach został malarzem monumentalnym króla Ludwika, par excellence, i otrzymał niewiele mu obiecujące polecenie, udekorować zewnętrzne ściany nowej Pinakoteki kilkuset sążniami kwadratowymi obrazami i figur. Bardziej w swym żywiole znalazł się Kaulbach, kiedy mu król Fryderyk Wilhelm dał zlecenie, ozdobienia malowidłami fresco schodów nowego muzeum berlińskiego. Z innych dzieł Kaulbacha wspo-

nićć te jeszcze należy o Neronie, oraz o znanym powszechnie, ale jako dzieło sztuki przecenianym obrazie — „Piotr Arbus“. Nie chcemy tu wspominać o niezliczonych ilustracjach do klasyków niemieckich i zagranicznych; Kaulbach sam uważał zawsze te prace tylko jako towar jarmarczny, który przyezni wiele pieniędzy dla domu, a przynajmniej nie przynieś wstydli. Od lat 25 Kaulbach był dyrektorem akademji monachijskiej, nie mogąc jednak zyskać stanowczego wpływu na ten zakład wychowawczy. Podczas jego dyktorstwa wzrosła szkoła Pilotego, a ironja losu mied chiała, że własny jego syn, chodził do szkoły do antypedów swego słynnego ojca.

Podług doniesień Gazety Frankfurckiej, teatr Wagnera w Bayreuth, do budowy którego wkrótce przystąpi, stanie się źródłem dobrodziejstwa dla tego miasta, jeśli tylko wystawienie trylogji „Nibelung“ uświęcone zostanie powodzeniem. W sąsiedztwie teatru projektują wzniesienie olbrzymiego hotelu na 500 łóżek, na budowę którego asygnowano 70 tysięcy florenów. Zduje się, że wszystko będzie gotowe na 1876 rok.

W Paryżu nie przestają krążyć wieści o ucieczce Rochefort'a, lecz sprawdzić ich natenraz niepodobna. Gazeta Correspondance Republicaine podaje kilka ciekawych szczegółów o sposobie, w jaki prawdopodobnie dokonana została ta ucieczka. Wysiadłszy na półwyspie Ducos, Rochefort znalazł przytułek w domku Pascala Grousset, nieco przestronniejszym od innych. Dla tego to utrzymywali oni pomiędzy sobą nieprzerwane stosunki. W ostatnich swych listach wspominał, że bardzo zajmuje się pływaniem; rzeczywiście jest on wyborym pływakiem. Pascal Grousset jest także mistrzem we wszelkiego rodzaju ćwiczeniach ciała. Tak więc najprawdopodobniej dostali się oni wpływ do jednego z licznych statków prowadzących handel murzynami, i częstokroć zarzucających kotwicę w przystani Numei, i na tym okręcie udali się do Australji. Co się tyczy Jourde'a, to ten otrzymał pozwolenie chodzenia na robotę do Numei, i on to może uorganizował spisek i ułożył porozumienie się z jakimkolwiek szyprem statku zagranicznego, który przepływając około skał wyspy Ducos, przyjął Rochefort'a i innych i dostawił ich do New-Castle w południowej Nowej Walji. Jourde zaważwał do siebie, na krótki czas przedtem swą żonę, a Correspondance Republicaine dodaje, że na prośbę Rochefort'a, opiekun jego dzieci, p. Destrem, przesał mu pieniądze, które prawdopodobnie nie doszły swego przeznaczenia. Wnosząc z tego wszystkiego, rzecz cała nie była przysposobiona, a zbiegowie skorzystali tylko z przyjaznej okoliczności. Gazeta Courier de Paris otrzymała wiadomości, mające zupełnie inny charakter. „Oto już trzy doby,“ pisze ona, jak pomiędzy gabinetami wersalskim i St. James toczy się wymianna not z powodu ucieczki Rochefort'a, Grousset'a i innych. Ostatni z tych dokumentów zredagowanym jest nawet w tonie nader rozdrażnionym. Podług zapewnienia gabinetu angielskiego, statek na którym odpływali pięciu deportowanych, został wykwiłowany i zafrachtowany przez ich przyjaciół i był francuzkim, z załogą z 26 ludzi, którzy postanowili, w razie potrzeby, dać ognia. Zamierzano uwieść 17 deportowanych, lecz na dany sygnał, tylko pięciu zdołało się oswojodzić, gdyż reszta była zajęta przy jakichś robotach. Na okręcie wspomnionym wywieszoną została, dla oszukania, jak twierdzi rząd angielski, flaga angielska. Rząd francuzki, ze swej strony twierdzi, że okręt wykwiłowany i zafrachtowany został w Angliji, i że przeznaczanie jego nie mogło być tajemnem rządowi angielskiemu, tym bardziej, że statki strażnicze angielskie spotykały go, i że ponieważ ucieczka dokonana została potem pod ochroną flagi angielskiej; przeto Anglja powinna albo ich wydać, albo odpowiadać za ich ucieczkę. Okręt krążył pod Numą dni kilka; wywieszono były na nim dwie flagi, a na przodzie jego znajdowały się nawet dwa działa.

Redaktor, Mikołaj Berg.

PRZEWODNIK WARSZAWSKI.

Warszawa

dnia 8 (20) kwietnia.

Widowiska.

REPERTUAR TEATRÓW WARSZAWSKICH. — We środę, — w teatrze wielkim: dramat Dalila; we czwartek, — w teatrze wielkim: koncert pani Anetki Jaispaw; — w teatrze rozmaitości: komedja za pozwoleniem łaskawy pani!; Drzemka pana Prospera; w piątek, — w teatrze wielkim: opera Trubadur; w teatrze rozmaitości: komedja Emancypowane; Miłosość miodziencza; w sobotę, — w teatrze wielkim: opera Violeta (debiut panny Braciszewskiej); — w teatrze rozmaitości: dramat Czarne djabły; w niedzielę, — w teatrze wielkim: balet Flick i Flock; — w teatrze rozmaitości: komedja Helena de la Seigliere.

WIELKI TEATR. — Dziś, w poniedziałek, trzejdzie 5-u aktach (11-tu obrazach), Zbójcy. — Początek o godzinie 7 ej. — Jutro, we wtorek, opera Faust. — (debiut panny Braciszewskiej). — Wczoraj, było osób 847.

TEATR ROZMAITOŚCI. — Jutro, we wtorek, komedja Wiosna; Marcowy kawaler; Sygnal. — Początek o godzinie 7 i pół. — Wczoraj, było osób 794.

GABINET ZOOLOGICZNY (w gmachu uniwersytetu warszawskiego). — Otwarty w niedzielę bezpłatnie.

WYSTAWA TOWARZYSTWA ZACHĘTY SZTUK PIĘKNYCH. — (Otwarta codziennie, od godziny 11-ej rano do godziny 5-ej po południu, w gmachu obok kościoła św. Anny. — Wejście od osoby w dniu powszednim kop. 15; — w niedzielę zaś i święta kop. 5.

TIVOLI. — Dziś i codziennie, koncert słynnych śpiewaków z Pesztu, p. Mulsbauer z córką swą panną Rozą oraz panną A. Kossari i p. Lebourd, z muzyką P. Stankiewiczza. — Początek o godzinie 8-ej wieczorem. — Cena wejścia kop. 45.

W dniu 7 (19) bież. miesiąca i roku, chorzyh w 8-miu cwylinnych szpitalach: przybyło 53, wyzdrowiało 47, umarło 4, pozostało 1591 (mężczyzn 770, kobiet 821), z nich w szpitalu starozakonnych mężczyzn 146, kobiet 171.

Przyjmowanie chorych.

Profesorowie Warszawskiego Uniwersytetu, w prowadzonych przez siebie klinikach, udzielają chorym przychodnim pomocy lekarskiej bezpłatnie, w następujące dni i godziny:

Table with 2 columns: Disease/Consultation type and Professor. Rows include: W chorobach chirurgicznych, W chorobach chirurgicznych, w środy i soboty, W chorobach wewnętrznych, W chorobach wewnętrznych, w środy i piątki, W chorobach wenerycznych i skórnych, W chorobach wenerycznych i skórnych, W chorobach ocznych.

SZPITAL DZIECIĄTKA JEZUS.

Bezpłatna poradą lekarską dla przychodzących chorych. Wejście przez drzwi główne od Wareckiego placu. Choroby zewnętrzne w ogóle. Dr Orłowski codziennie od 10 do 11 godziny rano. Choroby organów moczowo-płucowych. We wtorki, czwartki i soboty od 11 do 11 1/2 godziny przed południem. Choroby wewnętrzne. Dr Pogorzelski codziennie od 9 do 10 godziny rano.

BIURO INFORMACYJNE

o nędzy wyjątkowej sprawdzonej przez Siostry Miłosierdzia, poleca miłośnikom publiczności Warszawskiej. ulica Erywanńska № 8 nowy.

Table with 4 columns: No. of house, Ulica, Nazwisko lub initiale, U W A G I. Lists names and addresses like Wanda Fran., Selim Balbina, Mazurkiewicz, etc.

Przyjechali: — Jenerał-major Mawras, z Wilna; — kamerjunker Dworu Jego Cesarskiej Mości hr. Tolstoj, z Dreżna.

Wyjechali: — Z orszaku Jego Cesarskiej Mości jenerał-major książę Imeretyński, i tajny radca Czełstin, do St. Petersburga.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ

Table with multiple columns: Location, Exchange rate, etc. Rows include: Berlin, Gdańsk, Hamburg, Londyn, Paryż, Wiedeń, Petersburg, Moskwa, and various bonds and loans.

